

Koolitaja	Avinurme Gümnaasium
Õppekava nimetus	B-kategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava
Õppeviis	Kontaktõpe, iseseisev õpe
Õppekavarühm	Transporditeenused
Õpingute alustamise tingimused	Vastavalt liikluseadusele ja MKMi määrusele nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“
Õppe kogumaht	Auditoorne õppetöö – 55 tundi Praktiline õppetöö – 31 tundi Iseseisev õppetöö – individuaalne maht
Õppetöö keel	Eesti
Kontrollivorm	Eksam
Hindamiskriteeriumid	<p>Koolitus lõpeb teooria- ja sõidueksamiga. Teooriaeksami temaatika vastab MKMi määruse nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 2 toodud temaatikale. Exami korraldatakse testide vormis. Hindamissüsteem: sooritatud/mittesooritatud.</p> <p>Exami koosneb 75 vastusega küsimusest, millest 20 küsimust käsitlevad liiklusohutust. Exami arvatakse sooritatuks, kui õigete vastuste arv on vähemalt 68, kusjuures liiklusohutusteemalistes küsimustes ei tohi olla üle 2 vea. Küsimustele vastamiseks antakse kuni 60 minutit.</p> <p>Sõidueksami eesmärk on kontrollida õpiväljundite saavutamist ja anda õpilasele ettekujutus sellest, kuidas käib riiklik sõidueksam. Sõidueksamile lubatakse õppur pärast teooriaeksami edukat sooritamist. Sõidueksam kestab 90 minutit. Selle käigus kontrollitakse eksamineeritava oskust sõidukit iseseisvalt, ohutult, säästlikult ja sujuvalt juhtida erineva liiklustihedusega asula- ja asulavälistel teedel. Examil kontrollitakse muuhulgas MKMi määruse nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 3 toodud harjutuste sooritamist ja kasutatakse nimetatud lisas toodud hindamiskriteeriumeid. Kolme harjutuse sooritamiseks antakse kuni 10 minutit. Sõidueksamit hinnatakse lähtudes MKMi määruse nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 3 ja 4 toodud nõuetest. Hindamissüsteem: arvestatud (A) / arvestatud märkustega (AM) / mittearvestatud (MA).</p>
Õppe sisu ja maht	Õppe sisu ja maht on toodud lisas 1
Õpiväljundid	<p>Pärast algastme koolituskursuse läbimist peab õpilane teadma:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) liiklusreegleid;</li> <li>2) juhile vajalikke omadusi;</li> <li>3) teega seonduvat;</li> <li>4) teisi liiklejaid arvestavaid spetsiifilisi ohutegureid;</li> <li>5) üldeeskirju ja muid küsimusi;</li> <li>6) sõiduki, veose ja sõitjatega seotud ohutustegureid;</li> <li>7) liiklusohutusega seotud mehhaanilisi aspekte;</li> <li>8) sõiduki turvavarustuse otstarvet;</li> <li>9) kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele;</li> <li>10) keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel;</li> <li>11) säästliku sõidustiili põhimõtteid ja keskkonnasäästliku juhtimise seost ohutusega.</li> </ol> <p>Pärast algastme koolituskursuse läbimist peab õpilane oskama:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) sõitu kavandades hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina;</li> <li>2) suurema ohu allika valdajana arvestada teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega, ja tagama oma käitumisega nende ohutuse;</li> <li>3) kasutada sõidukit keskkonda säästvalt;</li> <li>4) kohaneda liikluses toimuvate muutustega;</li> <li>5) hinnata võimaliku liiklusohutliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt;</li> <li>6) juhtida oma sõidukit viisil, mis välistab ohtlikke olukordade tekitamist;</li> </ol>

	<p>7) järgida liiklusreegleid ja neid praktikas kasutada;</p> <p>8) aru saada, kui sõiduki kasutamine on liiklusele ohtlik, ja käituma olukorra kohaselt;</p> <p>9) Ohutult sõidukisse siseneda ja sõidukist väljuda;</p> <p>10) valmistada sõidukit ette ohutuks sõiduks;</p> <p>11) alustada sõitu tõusul;</p> <p>12) tagurdada otse või pöördega paremale või vasakule, jäädes õigele sõidurajale;</p> <p>13) pöörata tagasi, kasutades edasi- ja tagasikäiku;</p> <p>14) parkida sõidukit ja lahkuda parkimiskohalt;</p> <p>15) pidurdada täpselt kuni seisma jäämiseni, vajadusel äkkpidurdada.</p>
Õppetöö korralduslikud alused	<p>Koolitus vastab liiklusseaduse, MKMi määruse nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“ ning MKMi määruse nr 54 „Nõuded mootorsõidukijuhi koolitaja õppevahenditele, õppeväljakutele ja õppesõidukitele“ nõuetele.</p> <p>Algastme õpe lõpeb riiklike eksamite sooritamise ja Transpordiametis ja esmase juhiloa saamisega. Algastmes toimub juhi ettevalmistamine liiklusteooriaõppe ja õppesõitude vormis. Õpingute alustamiseks peab õppur õppetöö alustamise ajaks olema vähemalt 15,5-aastane ning omama taotletava kategooria mootorsõiduki juhtimist lubava märkega kehtivat tervisetõendit. Aineid läbitakse üldjuhul õppekavas toodud järjestuses.</p>
Õppekeskkonna kirjeldus	<p>Teoorialoenguid korraldatakse nõuete kohases õppeklassis, mis on varustatud projektori-, tahvli- ja mööbliga (lauad, toolid). Ühe teooriatunni pikkus on 45 minutit. Sõiduõpe viiakse läbi õppesõidukiga õppesõiduväljakul ja tänavaliikluses.</p>
Õppematerjalide loend	<p>Liiklusseadus ja liiklustestid. Õppijal tuleb iseseisvalt täiendavalt läbi töötada liiklusreeglid, lahendada liiklusteste, lugeda temaatikaga seotud liiklusohutusealastkirjandust</p>
Lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid	<p>Eksam loetakse sooritatuks, kui eksamineeritav vastab õigesti vähemalt 90 protsenti küsimustest ja on edukalt sooritanud sõidueksami harjutused. Edukalt kursuse lõpetanud osalejale väljastatakse koolituskursuse tunnistus .</p>
Koolituse läbiviimiseks vajaliku kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kirjeldus koolitajal.	<p>Koolitust viib läbi mootorsõidukijuhi õpetaja kvalifikatsiooniga lektor ja sõiduõpetaja.</p>

## Lisa 1 Õppe sisu ja maht

### Teooria- ja sõiduõppe aine ja õppemahud

Teooriaõpe		Sõiduõpe	
Õppeaine	Õppetunde	Õppeaine	Õppetunde
Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest	2	Juhi tööasend ja turvavarustus	0,5
Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	2	Sõiduki käsitlemine, Sõiduki manööverdamine aeglasel kiirusel	2
Liiklus kui süsteem	6		
Ohutu liiklemise põhimõtted	2	Sõiduuskuste kontroll	0,5
Teiste liiklejatega arvestamine	2		
Sõiduki turvalisus	2		
Inimene sõidukijuhina	2		
Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites	4	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel	5
Sõidujärjekord sõites	8	Sõiduki juhtimine erinevates liiklusesituatsioonides	14
Sõidu eripära, asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis	4		
Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine	6		
Käitumine liiklusõnnetuse korral	2		
Pimedal ajal sõiduki juhtimine	1	Pimedal ajal sõiduki juhtimine	1
Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	2	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	2
Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	2	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal	1
Keskkonda säästev sõiduki kasutamine.	2	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine	2
Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes.	2		
Peatumisteekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	2	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine	1
Omandatud teadmiste kontroll	2	Sõiduuskuste kontroll	2
Kokku esmaõppe algastmes vähemalt	55	Kokku esmaõppe algastmes vähemalt	31

Jätkuõpe			
Teooriaõpe		Sõiduõpe	
Õppeaine	Õppetunde	Õppeaine	Õppetunde
JÕ. Jätkuõpe	Vajaduse korral (õppemaht määratakse individuaalselt)	JÕ. Jätkuõpe	2
		<b>Kokku jätkuõppes vähemalt</b>	<b>2</b>

<b>T 1.1</b>	<b>Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest</b>
Teema maht	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja koolitaja õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Seatakse koolitusele ühised eesmärgid.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Luua eeldused olukorrale, kus juhi ettevalmistamise määrukses seatud juhi koolituse eesmärgid ja õpilase juhilubade saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;</li> <li>- teab õppetöö korraldust;</li> <li>- teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente;</li> <li>- on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määrukses seatud juhi koolituse eesmärgid.</li> </ul>

<b>T 1.2</b>	<b>Iseseisvaks õppimiseks juhendamine</b>
Teema maht	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Aine raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja mahtu. Aidatakse õpilasel koostada individuaalne õppeplaan – õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö, õppimine juhendajaga jms. Rõhutatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest.
Aine läbimise üldeesmärgid	Luu eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplaan.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- on valmis vastutama oma õppimise eest;</li> <li>- on koostanud individuaalse õppeplaani;</li> <li>- teab, kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.</li> </ul>

<b>T 1.3.</b>	<b>Liiklus kui süsteem</b>
Teema maht	6 tundi
Aine lühikirjeldus	Liiklus koosneb mitmest osast – tee, liikleja, sõiduk, seadusandlus – moodustades süsteemi. Süsteemi erinevad osad on vastasmõjus – muutused ühes kutsuvad esile ka muutused teistes. Antakse ülevaade olulisemast süsteemi erinevate osade kohta – terminind, liiklusalane seadusandlus, sõiduk, liikluskorraldusvahendid jms.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mõistmaks liiklust kui süsteemi.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat;</li> <li>- teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid;</li> <li>- mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana;</li> <li>- teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele.</li> </ul>

<b>T 1.4.</b>	<b>Ohutu liiklemise põhimõtted</b>
Teema maht	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Võimalikke eettulevaid liiklusolukordi on väga palju ja neid ükshaaval selgeks õppida ei ole võimalik. Aine raames analüüsitakse tüüpilisemaid liiklusolukordi ja arutletakse, millised on juhi võimalused tagada ohutus nendes olukordades. Sõnastatakse ühiselt ohutu liiklemise põhimõtted. Omandatakse piki- ja külgsuunalise sõidukiiruse valikuga ja märguannete kasutamisega seotud reeglid.

Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused isiklike ohutu liiklemise põhimõtete väljatöötamiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuhte hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine;</li> <li>- teab piki- ja külgsuhte ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid;</li> <li>- teab märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid;</li> <li>- on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.</li> </ul>

<b>T 1.5.</b>	<b>Teiste liiklejatega arvestamine</b>
Teema maht	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Liiklejate käitumises on vanusest, kogemusest, kasutatavast sõidukist jms tulenevaid erisusi. Neid erisusi teades oskab juht teiste liiklejatega paremini arvestada. Ühe liikleja poolt tehtud viga ei vii vältimatult õnnetuseni kui teine pool teab mida ette võtta õnnetuse ärahoidmiseks. Arutletakse selle üle, milliseid liiklejate rühmi on, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused teiste liiklejatega arvestava käitumise kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejate rühmi;</li> <li>- teab erinevate liiklejate rühmade käitumise eripärasid;</li> <li>- teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid;</li> <li>- omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega;</li> <li>- mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust;</li> <li>- on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.</li> </ul>

<b>T 1.6</b>	<b>Sõiduki turvalisus</b>
Teema maht	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Autotööstus areneb väga kiiresti. Sõidukite tootjad pööravad järjest suuremat rõhku sõidukite turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades sõidukis oleva turvavarustuse tööpõhimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- mõistab auto kasutaja juhendiga tutvumise olulisust;</li> <li>- teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine);</li> <li>- teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama;</li> <li>- teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele;</li> <li>- teab sõidukist väljumisel ja sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid;</li> <li>- teab nõudeid kasutatava mootorsõiduki tehnoseisundile; teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; teab kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele.</li> </ul>

<b>T 1.7</b>	<b>Inimene sõidukijuhina</b>
Teema maht	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivset mõju juhi käitumisele saab vältida.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused mõistmaks erineva liikluskäitumise põhjuseid, saada teadlikuks enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luaa eeldused strateegiate väljatöötamiseks neid kahjulikke mõjusid vähendada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid;</li> <li>- teab kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist;</li> <li>- teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele;</li> <li>- on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks;</li> <li>- on rohkem motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises.</li> </ul>

<b>T 2.1</b>	<b>Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites</b>
Teema maht	4 tundi
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse sõidu alustamise ja sõiduki asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, millised on tee erinevad osad ja nende otstarbed; mille järgi ära tunda eraldi rada ühissõidukile, kergliiklejatele jms; kui sõiduradasid on mitu, siis milline rada valida; kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida.
Aine üldeesmärgid	Analüüsitakse sõiduki asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida. Luaa eeldused sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab, kuidas sõitu ohutult alustada;</li> <li>- teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet;</li> <li>- teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid;</li> <li>- teab kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja eskkonna säästmise eesmärgil;</li> <li>- on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.</li> </ul>

<b>T 2.2</b>	<b>Sõidujärjekord sõites</b>
Teema maht	8 tundi
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on õige sõidujärjekorra määramine teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ületamisel. Omandatakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ning raudteeülesõidukohtadel ja õuelade, parklate, jalgrattateede, teega külgnevate alade, raudtee, trammitee jms ületamisel sõidujärjekorra määramisega seotud reeglid. Analüüsitakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ja

	teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõiduga seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldesmärgid	Luaa eeldused ristmike ja teega külgnevate alade ületamisel õige sõidujärjekorra määramiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks ristmikel sõites võimalikke ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid;</li> <li>- omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;</li> <li>- on rohkem motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.</li> </ul>

<b>T 2.3</b>	<b>Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis</b>
Teema maht	4 tundi
Aine lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seonduvad reeglid. Asulavälisel teel ja kiirteel sõiduki juhtimine erineb asulas sõidust peamiselt sõidukiiruse poolest. Suurema sõidukiirusega kaasneb oht õnnetuse korral rohkem viga saada; midagi olulist võib tähele panemata jääda; kui ohtu märgatakse, siis on vähem aega õige otsuse vastuvõtmiseks ja tegutsemiseks. Lubatud sõidukiirust ületatakse siin ka rohkem - sõit tundub ohutum, sõidukiiruse hüpnos jms. Kuid ka väljaspool asulat ja kiirteel saab ohutult sõita – valides oludele vastava sõidukiiruse ja hoides enda ümber tegutsemiseks piisavalt ruumi. Analüüsitakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldesmärgid	Luaa eeldused asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luaa eeldused motivatsiooni suurenemiseks järgida ka asulavälisel teel ja kiirteel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgvahet.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid;</li> <li>- teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas;</li> <li>- omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;</li> <li>- on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.</li> </ul>

<b>T 2.4</b>	<b>Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine</b>
Teema maht	6 tundi
Aine lühikirjeldus	Peatamine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reeglid. Lahendatakse peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse peatumise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.
Aine üldesmärgid	Luaa eeldused peatumiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reeglite järgimiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumisega ning hädapeatamisega seotud liiklusreegleid;</li> <li>- teab kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda;</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- on rohkem motiveeritud peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reegleid järgima.</li> <li>- teab kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida.</li> </ul>
--	--

<b>T 2.5</b>	<b>Käitumine liiklusõnnetuse korral</b>
Teema maht	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Liiklusõnnetus on riskiolukord, kuhu ükski juht ei taha sattuda. Kui aga liiklusõnnetus siiski juhtub, eeldab see juhilt kindlate reeglite järgi käitumist. Omandatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud reeglid. Lahendatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi ohutuse ja liikluskindlustusseaduse seisukohast.
Aine üldeesmärk	Luaa eeldused liiklusõnnetuse korral õige ja ohutu käitumise jaoks vajalike teadmiste kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda;</li> <li>- teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi.</li> </ul>

<b>T 2.6</b>	<b>Pimeda ajal sõiduki juhtimine</b>
Teema maht	1 tund
Aine lühikirjeldus	Pimeda ajal sõites tuleb osata valida sõidukiirus, mis võimaldab sõiduki peatada nähtavuse piires. Omandatakse tulede kasutamise seotud reeglid. Näidatakse nähtavust erinevate tuledega vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites; millised on juhi võimalused erineva sõidukiiruse puhul ohu märkamisel tegutseda; kuidas muuta teel seisev sõiduk ja sõiduki ümber toimetavad inimesed teistele liiklejatele nähtavaks. Teoriaõpe ja praktikum viiakse läbi muuks liikluseks suletud valgustamata alal
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused tuled õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja mõistmaks pimeda ajal sõitmisega seonduvaid ohte ning kuidas juht saab neid ohte oma käitumisega vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, parkides ning hädapeatuse korral;</li> <li>- mõistab, et pimeda ajal on nähtavus palju halvem kui valge ajal vaatamata tuled õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega;</li> <li>- omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgahega.</li> </ul>

<b>T 3.1</b>	<b>Möödasõit, möödumine ja ümberpõige</b>
Teema maht	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Omandatakse möödasõidu, möödumisega ning ümberpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi;</li> <li>- teab kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata;</li> <li>- teab kuidas käituda möödasõidetava rollis;</li> </ul>



	- on rohkem motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgil.
--	--

<b>T 3.2</b>	<b>Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil</b>
Teema maht	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Sõitu planeerides on võimalik teekonnaga seotud ohte vältida – marsruudi ja aja valik, sõiduki ettevalmistus sõiduks, vajaminev varustus, vajalikud puhkepausid, juhi seisund jms.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides saab mõjutada sõidu ohutust. Luaa eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha;</li> <li>- mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;</li> <li>- on rohkem motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima;</li> <li>- teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).</li> </ul>

<b>T 3.3</b>	<b>Keskkonda säästev sõiduki kasutamine</b>
Teema maht	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Auto kasutamisega kaasneb kahju keskkonnale. Kuidas saab seda kahjulikku mõju vähendada? Sõiduviisi valikuga, sõidu planeerimisega, auto korralise hooldamisega, eelsoojendi kasutamisega, auto valikuga ostes jms. Arutletakse vajadustest lähtuvalt võimaluste üle säästa ja milliseid meetmeid keegi on nõus keskkonna säästmiseks tarvitusele võtma.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused auto säästlikuks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luaa eeldused motivatsiooni suurendamiseks autot kasutades keskkonda säästa. Luaa eeldused enesehinnanguks – kui motiveeritud keegi on autot keskkonda säästvalt kasutama.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab, kuidas auto kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada;</li> <li>- oskab leida auto kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta;</li> <li>- teab kuidas jälgida kütuse kulu;</li> <li>- on rohkem motiveeritud autot kasutades keskkonda säästma;</li> <li>- mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.</li> </ul>

<b>T 3.4</b>	<b>Sõiduki juhtmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes</b>
Teema maht	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja rattavahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult sõidukit juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et sõidukile mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes sõidukile mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteekond = reageerimisteekond + pidurdusteeekond; reageerimisaeg, pidurdusteeekonna sõltuvus sõidukiirusest, haardumisest ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luaa eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmise seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane:

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus;</li> <li>- teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.</li> </ul>
--	---

<b>T 3.5.</b>	<b>Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine</b>
Teema maht	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Juht peab olema võimeline valima oludele vastava sõidukiiruse ja teadma, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida. Samuti peab ta teadma, kui kiiresti on võimalik sõiduk peatada. Peatamisteedkonna pikkus sõltub sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeoludest jms. Selgitatakse pidurdusteedkonna sõltuvust teekatte iseärasustest ja sõidukiirusest ning et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt peatamisteedkonna pikkust.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vajalike teadmiste kujunemiseks oludele vastava sõidukiiruse, ohutu piki- ja külgsuuna valikuks. Juht peab mõistma tee- ja ilmastikuolude mõju rehvi haardumisele teepinnaga. Luua eeldused mõistmaks, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi; kui ruumi on vähe, tuleb vähendada sõidukiirust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada;</li> <li>- mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada;</li> <li>- mõistab erinevate tee- ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele;</li> <li>- omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuunaga.</li> </ul>

## 1.2 Sõiduõpe

<b>S 1.1</b>	<b>Juhi tööasend ja turvavarustus</b>
Kohustuslike sõidutundide arv	0,5 tundi
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi alal, kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul, turvahallis ja/ või selleks kohandatud simulaatoril. Omandatakse sõiduks valmistumiseks vajalikud oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida sõiduki vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal sõiduki kasutamine on ohtlik.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjalt .
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- oskab teostada sõiduki sõidueelset kontrolli, kasutades mh sõiduki käsiraamatut;</li> <li>- oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks; oskab ise kasutada sõiduki turvavarustust ja aidata kaassõitjatel kinnitada turvavarustust; selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust;</li> <li>- oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid;</li> <li>- teab juhi vales tööasendist ja turvavarustuse vales kasutamisest tulenevaid ohte;</li> <li>- on rohkem motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjalt.</li> </ul>

<b>S 1.2</b>	<b>Sõiduki käsitlemine</b>
Kohustuslike sõidutundide arv	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Harjutatakse mootori käivitamist, sõiduki juhtimisseadmete käsitlemist, manööverdamist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetamist, pidurdamist jms. Harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute alustamiseks vähese liiklusega teel.
Aine üldesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitlemise oskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkamiseks vähese liiklusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta, sõidukit sujuvalt ja äkkpidurdamisega peatada ning sõidurada vahetada
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teedel;</li> <li>- teab sõiduki vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale;</li> <li>- omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;</li> <li>- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada;</li> <li>- on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.</li> </ul>

<b>S 1.3</b>	<b>Sõiduuskuste kontroll</b>
Kohustuslike sõidutundide arv	0,5 tundi

<b>S 2.1</b>	<b>Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel</b>
Kohustuslike sõidutundide arv	5 tundi
Aine lühikirjeldus	Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitlemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemise seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides;</li> <li>- omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel;</li> <li>- oskab peatuda ja parkida teel;</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;</li> <li>- mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;</li> <li>- omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;</li> <li>- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.</li> </ul>
--	---

<b>S 2.2</b>	<b>Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides</b>
Kohustuslike sõidutundide arv	14 tundi
Aine lühikirjeldus	<p>Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel.</p> <p>Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrите sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.</p>
Aine üldesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <p>oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis;</p> <p>omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab erineva liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;</li> <li>- mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;</li> <li>- omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;</li> <li>- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada;</li> <li>- on võimeline hindama võimaliku liiklusohhtliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt;</li> <li>- on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.</li> </ul>

<b>S2.3</b>	<b>Pimeda ajal sõiduki juhtimine</b>
Kohustuslike sõidutundide arv	1 tund
Aine lühikirjeldus	Harjutatakse teooriaõppes (praktikumis) "Pimeda ajal sõiduki juhtimine" õpitut tavalii klusega teel – tulede õiget kasutamist möödasõidul ja vastastikusel kohtumisel ning peatumisel, oludele vastava sõidukiiruse valikut, tähelepanu suunamist jms. Sõiduõppe on võimalik läbida ka nõuetele vastaval simulaatoril.
Aine üldesmärgid	Luuakse eeldused pimeda ajal sõiduki juhtimiseks vajalike oskuste kujunemiseks ja pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud ohtude mõistmiseks. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud tugevatest

	ja nõrkadest külgedest. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit pimedal ajal oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuuna ning kasutada õigesti tulesid.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- oskab tulede õige kasutamisega parandada juhi nähtavust ja oma sõiduki teistele paremini märgatavaks teha;</li> <li>- mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust;</li> <li>- teab pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud ohte;</li> <li>- oskab oma käitumisega vähendada pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud riske;</li> <li>- teab isiklike, pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud tugevaid ja nõrku külgi;</li> <li>- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimedal ajal ning oskab oma käitumises nendega arvestada.</li> </ul>

<b>S 3.1.</b>	<b>Möödasõit, möödumine ja ümberpõige</b>
Kohustuslike sõidutundide arv	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Aine raames väljaspool asulat läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi pärisuunas ja vastassuunas möödasõidu, möödumise ja võimalusel ka ümberpõike kohta – ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnemisel möödasõidu katkestamine jms. Aine raames viiakse läbi sõidutund teelõigul, kus möödasõidu, möödumise ja ümberpõike õpetamisega teisi liiklejaid oluliselt ei häirita. Tavaliikluses on õppesõidukiga keeruline leida võimalust möödasõidu õpetamiseks – pole sõidukeid, kellest mööda sõita. Seepärast viiakse sõidutund läbi 2-3 õppesõidukiga. Jäädes sõitma 10-20 km/h väiksema sõidukiirusega kui on suurim lubatud sõidukiirus ja/või oludele vastav sõidukiirus konkreetsel teelõigul, saab kordamööda pakkuda üksteisele võimalust mööda sõita. Kui koolil on ainult üks õppesõiduk, siis teiseks sõidukiks võib olla ka mõni muu, õppesõidukiks mitte kohandatud harjutuse läbiviimist abistav sõiduk, kuid oma sõidutunni juhib iga õpilane õppesõidukiga. Sõidutunni käigus juhib iga õpilane vähemalt ühe sõidutunni. Sellel ajal kui üks õpilastest sõidab, jälgivad teised tema sõitu. Reflekteeritakse nähtu ja kogetu üle – kas möödasõit oli ohutu, kuidas minul läks võrreldes teistega, mis läks hästi, mida võiks teha teist moodi, kas pikivahe enne ja pärast möödasõitu oli piisav, kas manööver tehti õigesti jms. Sõidutundi juhib õpetaja suunavate küsimustega, kasutades nn arengutreeningu meetodit. Sõiduõpe on võimalik läbida selleks kohandatud simulaatoril.
Aine üldeesmärgid	Luua eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks ning väljaspool asulat peatumiseks ja parkimiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu;</li> <li>- mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver;</li> <li>- oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna vööndi kaudu;</li> <li>- oskab käituda möödasõidetava rollis;</li> <li>- oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat;</li> <li>- omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.</li> </ul>

<b>S 3.2.</b>	<b>Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal</b>
Kohustuslike sõidutundide arv	1 tund
Aine lühikirjeldus	Õpilane planeerib sõidu punkti A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimisseadet ja/või kaarti. Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise eesmärgil ja harjutada sõitu juhatusmärkide järgi. Soovitav kasutada selle teema läbimisel rühmaõpet. Iga õpilane peab juhtima ühe sõidutunni.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita;</li> <li>- mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;</li> <li>- on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima;</li> <li>- sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine;</li> </ul>

<b>S3.3</b>	<b>Keskkonda säästev sõiduki juhtimine</b>
Kohustuslike sõidutundide arv	2 tundi
Aine lühikirjeldus	Autojuhi peamised võimalused sõites keskkonda säästa on: teha tähelepanekuid piisavalt kaugelt, hoida piisavat piki- ja külgevahet, planeerida sõitu eesmärgiga võimaluse korral mitte seisma jääda, kasutada antud olukorras võimalikult kõrget käiku, kiirendada reipalt. Rõhutatakse, et säästlik sõiduveis on ka ohutu sõiduveis. Sõidu ajal mõõdetakse keskmist ja hetkelist kütuse kulu.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused keskkonda säästva sõiduveisi kujunemiseks. Lua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, säästliku sõiduveisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Toetada plaani koostamist tegevuste kohta, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamiseks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- oskab juhtida sõidukit keskkonda säästvalt;</li> <li>- mõistab, et säästlik sõiduveis on ka ohutu sõiduveis, milles ei ole midagi keerulist;</li> <li>- on rohkem motiveeritud juhtima sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt;</li> <li>- omab realistlikku arusaama isiklikest, säästliku sõiduveisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;</li> <li>- on teinud plaani, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamiseks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.</li> </ul>

<b>S3.4</b>	<b>Algatme libedasõidu harjutuste sooritamine</b>
Kohustuslike sõidutundide arv	1 tund
Aine lühikirjeldus	Oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgevahe valikuks peab õpilane teadma, kui kiiresti on ta võimeline sõidukit peatama. Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist (erinevatel sõidukiirustel) erinevates teeoludes ning kurvis sõitmist.

	Harjutused viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul või muuks liikluseks suletud alal, mis vastab libedasõidu õppeväljakule kehtestatud nõuetele.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused äkkpidurdamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luua eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuuna. Luua eeldused iseseisvaks toimetulekuks libedates teeloludes.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> <li>- oskab sooritada äkkpidurduse;</li> <li>- mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada;</li> <li>- omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;</li> <li>- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada;</li> <li>- omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgsuuna.</li> </ul>

<b>S3.5</b>	<b>Sõiduoskuste kontroll</b>
Kohustuslike sõidutundide arv	Kaks tundi
Aine lühikirjeldus	Koolitaja viib sõidueksami läbi Majandus- ja kommunikatsiooniministri 21. juuni 2011a määruse nr 50 Mootorsõiduki juhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“
Aine üldeesmärgid	Võtta kokku kogu õpitud teemad ja anda tagasiside tulevase juhi sõiduoskuste kohta
Õpiväljundid	-